

den sidste ærede Taler (Bonne) nys har anført derimod. Men jeg skal dertil endnu sige, at vor egentlige Hovedgrund dog er den, at vi ikke i Flertallets Forslag have kunnet finde virkelige Regler for Fordelingen af den her omhandlede Byrde. Se vi nemlig hen til de i Forslaget under Nr. 2 opstillede Regler, saa er jo det, der skal lægges til Grund for Byrdens Fordeling, først Hartkornet. Men hvor ubilligt er dette dog ikke? Seg vil saaledes eksempelvis tage to Gaarde, hver paa 6 Tønder Hartkorn, hvoraf den ene har en Gjæld paa 20,000 Rbd. og den anden en Gjæld paa 10,000 Rbd., saa at der altsaa er en Forskjel paa 10,000 Rbd. i Ciernes Formuesvillkaar: dog skal der udskrives det samme Beløb hos dem begge! Denne Regel kan jeg ikke anse for heldig. Gaa vi saa over til Folkeholdet, som dernæst skal lægges til Grund for Fordelingen, saa kan det jo godt være, at den Ene har et større fast Folkehold, medens den Anden væsentlig lader Husmænd eller Arbeidsmænd arbejde for sig. Men, for saa vidt man nu fordeler Byrden efter det faste Folkehold, bliver dette altsaa en Præmie for at lade løse Arbeidsmænd arbejde for sig. Det er altsaa heller ikke noget Hensyn, som man vel kan gaa ud fra. Saa komme vi til den i Forslaget under Nr. 2 nævnte Assuranceværdi. Men hvor forskjelligt er denne dog ikke hidtil bleven benyttet ved Fordelingen i Forhold til Hartkornet? Medens vi saaledes have Exempler paa, at der paa enkelte Steder er blevet fastsat een Dags Arbejde for hver 1,000 Rbd. Assuranceværdi, saa er der i andre Kredse kun blevet fastsat een Dag for hver 2,000 Rbd. af saadan Værdi. Heri have vi altsaa heller ikke noget Forhold, hvorfra vi godt kunne gaa ud. Saa er der endelig i Forslaget under Nr. 2 nævnt den Bedrift, der føres i Bygningerne, og den kunde maasse ogsaa nok tages Hensyn til, men det er dog ogsaa en tvivlsom Rettesnor at gaa efter. Nu siger det ærede Flertal imidlertid: Vi ville derfor ogsaa have en vis Frihed, og vi holde ikke fast paa, at der absolut skal opstilles netop saadanne Regler. Men, hvis det er Tilfældet, hvor finder man da Reglerne, eller bliver det da ikke snarere saaledes, at man tilsidst opløser alle Regler?

Det ærede Flertal vil altsaa i Virkeligheden give en overmaade vilkaarlig Ret til at fordele Arbejdet efter bedste Skøn. Hvis jeg har forstaaet Betænkningen rigtig, saa bliver den Motivering, som Flertallet har fremsat for sit Forslag, ogsaa nærmest en Motivering for Mindretallets Forslag. Det ærede Flertal peger nemlig hen paa, at, da der jo kan faas Husmænd tilleie, saa er det ikke saa nødvendigt, at de Vedkommende have Folk til at udføre Arbejdet; men derved komme vi netop over til Spørgsmaalet om Evnen. Man vil ikke bedømme Forholdet efter det Folkehold, som Manden virkelig har, men efter den Evne, som han har, og derved kommer man i Virkeligheden netop over til Grundlaget for Mindretallets Forslag. Grunden til, at Mindretallet ikke har kunnet slutte sig til Flertallets Forslag, er jo netop den, at det deri savner bestemte givne Regler, der kunne bruges som en Rettesnor af Kommunerne til derefter at gjøre Fordelingen af Arbejdet lige lig. Det er væsentlig ved at se Indberetningerne fra de forskjellige Amter om de Regler, som nu i saa Henseende ere opstillede, at Mindretallet er kommet til denne sin Betragtning. Saaledes som Forholdene ere i dette Dieblif, tror jeg, at disse Regler ere i højeste Grad forskjellige. Der er endog enkelte Steder, hvor Snedkastningsloven af 1858 aldeles ikke er kommen til Anvendelse, men hvor man nærmest gaar frem efter gammel Skik og Brug. Jeg ser ikke, at der efter Flertallets Forslag vil være Noget til Ginder for, at det Samme ogsaa fremtidig vil blive Tilfældet. Jeg tror snarere, at der er Fare for, at man vil gaa videre i den Retning, idet det jo vil være overladt til Sogneraadene selv at paase Overholdelsen af sine Vedtægter. Jeg har heller ikke i Flertallets Forslag kunnet finde Noget, der kan hæmme en vilkaarlig Fordeling af Arbejdet.

Naar jeg har sagt, at Mindretallet hverken kan slutte sig til Regjeringen eller til Udvalgets Flertal, saa har jeg dog ikke dermed villet sige, at Mindretallet ikke er mere venligst indtalt imod Regjeringsforslaget end imod Flertallets Forslag. Mindretallet tværtimod er enigt i den Tanke, der er nedlagt i Regjerings-